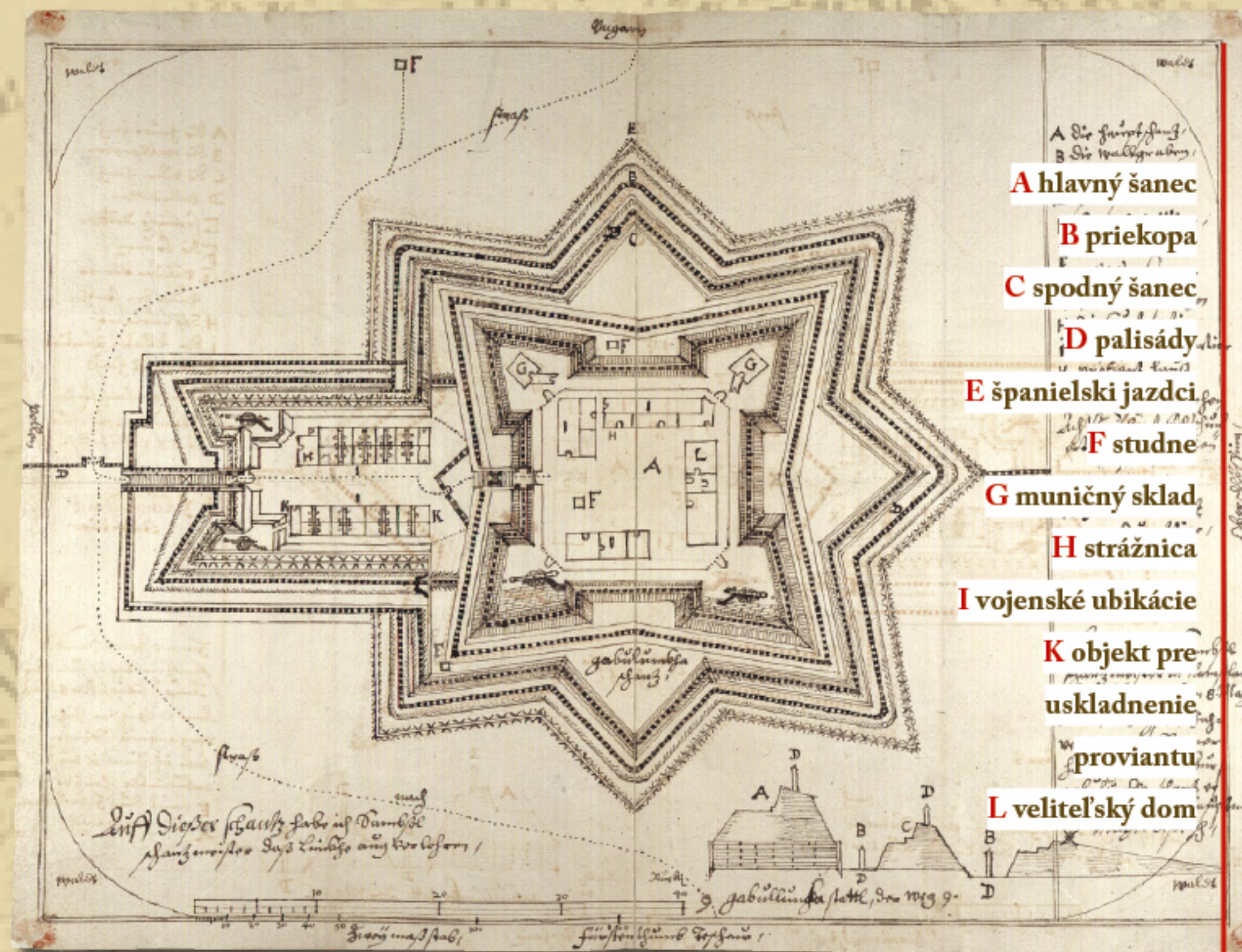

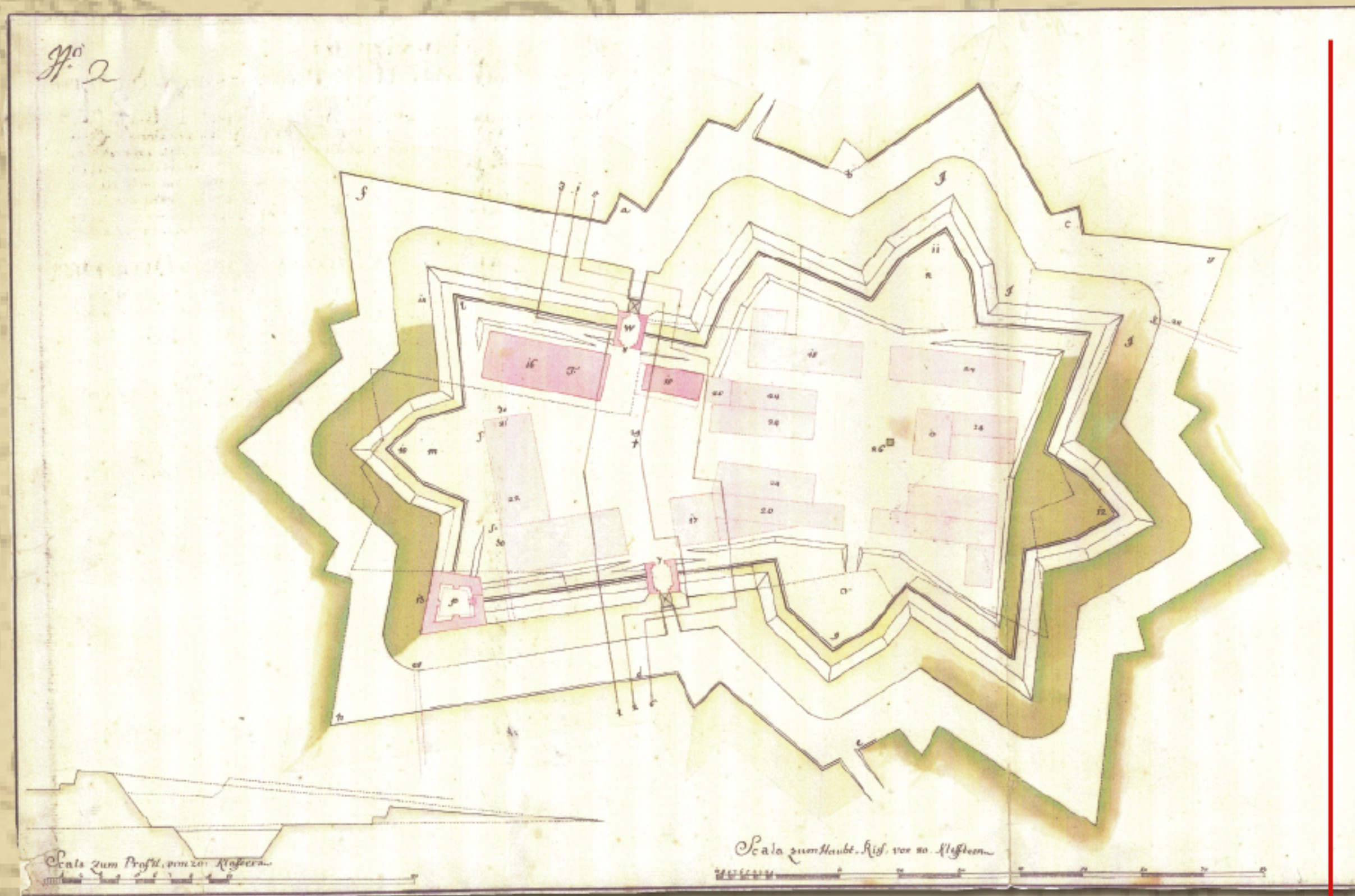
Veľké šance – hlavná pevnosť obrany priesmyku

- Vznik pevnosti už v roku 1621, jej vzhľad sa nezachoval
- V rokoch 1626–1629 a 1642–1645 šance rozšírené

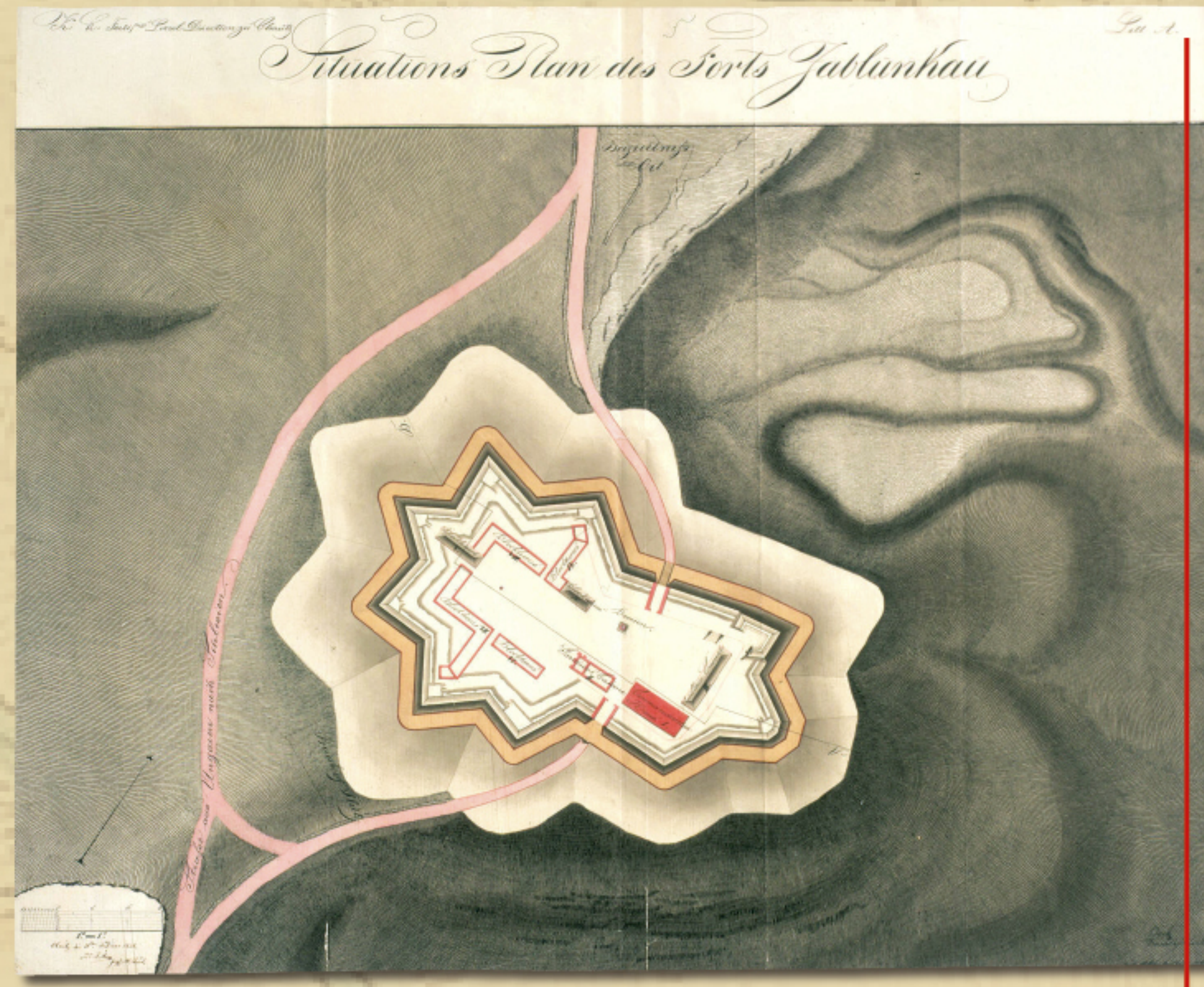
Prestavba Veľkých šancov z roku 1663 sa realizovala podľa plánu cisárskeho zemského inžiniera Johana Eusebia Maiera a stavbu uskutočnil majster Johann Jacob Sambsl z Namyslova. Pevnosť mala tri línie opevnenia.

Prestavba Veľkých šancí

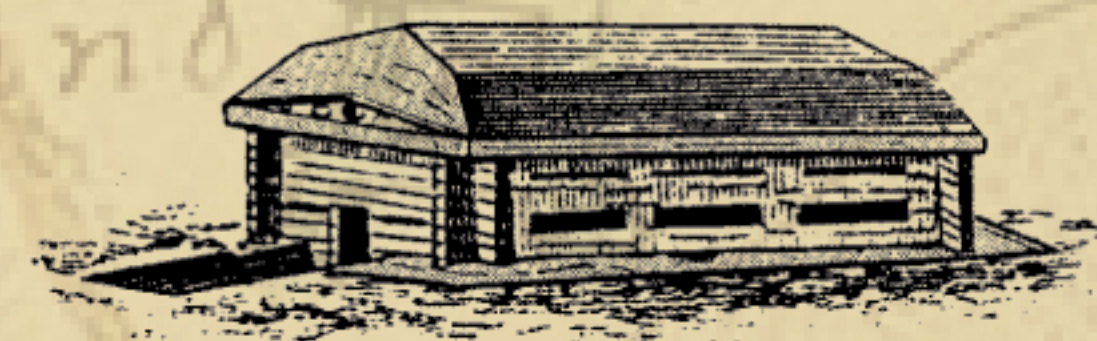

Plán prestavby z rokov 1724–1729

Veľké šance po prestavbe v rokoch 1808–1810

Rozšírenie Veľkých šancí o dvojité klieštovú hradbu na mape z roku 1703. Na pozadí nerealizovaný plán prestavby.

Zrub (blockhaus)

Centrálna časť bola tvorená štvorhranom so 4 nárožnými bastiónmi a priekopou. Okolo centrálnej časti bola vybudovaná druhá línia opevnenia, opäť tvoreného zemným valom, priekopou a dvoma radmi palisád. Takto pevnosť získala charakteristický tvar osemcípej hviezdy, pričom ôsmy cíp s bránou do pevnosti bol rozšírený rohovou hradbou. Prvú, vonkajšiu obrannú líniu predstavovala krytá cesta a „glacis“ osadený „španielskymi jazdcami“. Od pevnosti viedla na východ a na západ palisádová rada, ktorá znemožňovala pevnosť ľubovoľne obísť. V centrálnej časti, na jednotlivých bastiónoch, boli situované postavenia pre delá, pod schodmi v murovaných komorách bol uskladnený strelný prach a munícia. Vo vnútri hornej časti pevnosti bolo nádvorie, na ktorom boli postavené drevené baraky pre posádku a dom pre veliteľa a dôstojníkov. Obe časti, centrálna aj vonkajšia, mali vlastnú studňu.

■ V 80. rokoch 17. storočia boli Veľké šance rozšírené o ďalší prvok bastiónových pevností, rohová hradba.

■ Z rokov 1724–1729 pochádza prestavba Veľkých šancov, ktorá sa nerealizovala v plnom rozsahu. Vnútroštruktúrna časť bola zachovaná vo forme štvorcípej hviezdy. Veľké šance boli rozšírené a mali charakter klieštového opevnenia. Zároveň sa zväčšili priekopy a ich steny (eskarpa a kontreskarpa) boli posilnené kamenným murivom. Vonkajšiu líniu opäť tvorila krytá cesta a glacis. K posilneniu obrany sa použili palisády.

■ K posledným stavebným úpravám Veľkých šancov došlo v rokoch 1808–1810. Zarovnala sa vnútorná časť a na jej mieste sa postavilo šesť zrubov (blockhausov) pre posilnenie obranyschopnosti. Steny priekopy boli posilnené kamenným murivom po celej dĺžke. Vnútroštruktúru tvorili veliteľský dom, kasárne pre posádku a delostrelecké kasárne.

